

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 15 maja 2007 r. (21.05)
(OR. en)**

9558/07

**DEVGEN 89
ACP 94
RELEX 347**

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny
Data:	15 maja 2007 r.
Nr poprz. dok.:	9090/07

Dotyczy:	Unijny kodeks postępowania w sprawie komplementarności i podziału pracy w ramach polityki na rzecz rozwoju
	- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie

---

Na posiedzeniu w dniu 15 maja 2007 r. Rada ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych oraz przedstawiciele rządów państw członkowskich zebranych w Radzie przyjęli konkluzje w wersji zawartej w załączniku do niniejszej noty.

**KONKLUZJE RADY I PRZEDSTAWICIELI
RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANYCH W RADZIE
DOTYCZĄCE**

**unijnego kodeksu postępowania w sprawie komplementarności i podziału pracy w ramach
polityki na rzecz rozwoju¹**

Zobowiązania polityczne

1. Rada uznaje, że zwiększenie komplementarności działań darczyńców ma ogromne znaczenie dla poprawy skuteczności pomocy, więc także dla zapewniania skuteczniejszej i wydajniejszej pomocy rozwojowej. Jest jednym z niezbędnych warunków zwalczania ubóstwa w kontekście trwałego rozwoju, w tym warunków terminowego osiągnięcia milenijnych celów rozwoju.
2. Rada podkreśla, że inicjatywy UE na rzecz lepszego podziału pracy zmierzają do wzmocnienia celu, jakim jest zwiększenie w przypadku kraju partnerskiego jego samodzielności w działaniu i jego możliwości przejęcia odpowiedzialności za procesy koordynacji udzielania pomocy przez darczyńców.
3. Rada zgadza się, że UE powinna być wiodącą siłą w zapewnianiu komplementarności działań i podziału pracy w ramach międzynarodowych procesów harmonizacji i dostosowywania, oraz że UE powinna stosować podejście otwarte na wszystkich darczyńców i – gdzie to możliwe – korzystać z istniejących procesów.

---

¹ Przyjmując niniejsze konkluzje, Rada odwołuje się do niektórych poprzednich konkluzji i oświadczeń (zob. załącznik).

4. W związku z tym państwa członkowskie i Komisja zobowiązują się do zastosowania zasad przedstawionych w załączonym unijnym kodeksie postępowania w sprawie komplementarności i podziału pracy w ramach polityki na rzecz rozwoju. Korzystanie z kodeksu postępowania jest dobrowolne; należy traktować go elastycznie i stosować zgodnie z podejściem przyjętym w danym kraju, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji krajów partnerskich.
- Kodeks postępowania będzie wyznaczał kierunki polityki i działań państw członkowskich i Komisji i jest oparty na zasadach: samodzielności w działaniu, dostosowania, harmonizacji i zarządzania zorientowanego na wyniki oraz odpowiedzialności wzajemnej, przedstawionych w Deklaracji paryskiej w sprawie skuteczności pomocy oraz w unijnych zobowiązaniach przedstawionych w Konsensusie europejskim w sprawie rozwoju.
  - Państwa członkowskie i Komisja oprą swoje zaangażowanie we wszystkich krajach rozwijających się na zasadach przedstawionych w kodeksie postępowania. Rola przewodnia w zakresie podziału pracy w obrębie jednego kraju powinna przede wszystkim należeć do rządów krajów partnerskich; one też muszą być samodzielne w działaniu. Jeśli konieczne jest wzmocnienie przewodniej roli i samodzielności w działaniu, UE powinna propagować rozpoczęcie działań w tym kierunku. UE powinna w każdym razie odgrywać czynną rolę w propagowaniu komplementarności działań i podziału pracy. Wszystkie inicjatywy muszą być dostępne dla innych darczyńców i w miarę możliwości powinny się opierać na istniejących procesach; w stosownych przypadkach należy je szybko przekazywać rządowi.
5. Jednocześnie z wdrażaniem kodeksu postępowania państwa członkowskie i Komisja będą zachęcać do podejmowania szerokich dyskusji z krajami partnerskimi i innymi darczyńcami na temat komplementarności działań i podziału pracy na podstawie unijnego kodeksu postępowania, a uzupełnieniem będą pierwsze doświadczenia zebrane w terenie. Wynik tych dyskusji będzie stanowił unijny wkład w partnerstwo OECD DAC i w trzecie forum wysokiego szczebla w sprawie skuteczności pomocy, które odbędzie się w Akrze w Ghanie w 2008 roku. Rada wzywa Portugalię i Słowenię, które niebawem obejmą prezydencję, do aktywnego wspierania tego procesu, w bliskiej współpracy z państwami członkowskimi i Komisją.

6. Podział pracy wśród darczyńców powinien także zwiększać spójność zewnętrznej pomocy UE. W tym względzie należy zwrócić uwagę na działania Europejskiego Banku Inwestycyjnego i funduszy powierniczych UE.

Wykonanie

Komplementarność działań w obrębie danego kraju

7. Państwa członkowskie i Komisja natychmiast zaczną pragmatycznie stosować kodeks postępowania we wszystkich krajach rozwijających się. Specjalną uwagę należy poświęcić pomocy krajom jej pozbawionym (*aid orphans*) i państwom niestabilnym. Kodeks postępowania ma zastosowanie w przypadku obecnych i przyszłych zobowiązań oraz dodatkowego wsparcia na rzecz rozwoju w kontekście zwiększania pomocy, będzie więc stopniowo zmieniał obecne sposoby jej udzielania bez uszczerbku dla istniejących zobowiązań. Dlatego w celu wdrożenia kodeksu postępowania państwa członkowskie i Komisja zastosują istniejące mechanizmy koordynacji, pozostawiając rządowi kraju partnerskiego rolę przewodnią i samodzielność w działaniu.
8. Państwa członkowskie i Komisja zobowiązują się do zwiększenia swego uczestnictwa we wspólnym wieloletnim programowaniu opartym na strategiach rozwoju krajów partnerskich oraz do wykorzystywania ram wspólnego programowania, w sposób stopniowy i dobrowolny, jako narzędzia umożliwiającego podział pracy. Jeżeli opracowywanie wspólnych strategii już trwa, np. w przypadku wspólnych strategii pomocy lub podobnych procesów, wspólne unijne programowanie powinno uzupełniać i wzmacniać te istniejące procesy i, w miarę możliwości, wchodzić w ich skład, tak by uniknąć niepotrzebnego tworzenia równoległych procesów. Konieczna jest średnio- lub długoterminowa perspektywa, w tym specjalne wysiłki zmierzające do zsynchronizowania harmonogramów programowania z krajowymi planami i cyklami budżetowymi krajów partnerskich (np. strategiami zmniejszania ubóstwa).

Komplementarność działań między krajami

9. Uznając wartość dodaną, którą stanowi obecność Komisji na forum międzynarodowym, państwa członkowskie i Komisja powinny rozwiązać problem zaistniałej nierównowagi zasobów przekazywanych krajom pozbawionym pomocy i „krajom ulubionym”, aby uniknąć tworzenia nowych nierówności. Powinny ocenić poziom pomocy, korzystając z odpowiednich, dotyczących przyszłości danych, w celu zbudowania podstawy podejmowania decyzji przemyślanych i uzasadnionych. Należy to uczynić w drodze dialogu z innymi darczyńcami i odpowiednimi podmiotami międzynarodowymi. Rada zachęca państwa członkowskie i Komisję do prowadzenia unijnego dialogu o przyszłych zobowiązaniach i o planowaniu strategicznym dotyczącym ich koncentracji geograficznej i priorytetów krajowych; Rada uznaje, że decyzje państw członkowskich w tej sprawie są suwerennymi decyzjami krajowymi. Dialog ten będzie prowadzony w ramach corocznej debaty na temat działań dotyczących zobowiązań z Monterrey. Każde państwo członkowskie ma rolę do odegrania w tym procesie. Dyskusja będzie przygotowywana przez odpowiednią prezydencję, na podstawie informacji zebranych przez Komisję oraz z uwzględnieniem ogólnego rozdziału pomocy.
10. Dbając o informowanie o tym, jakie suwerenne decyzje krajowe podjęto w przypadku pomocy rozwojowej udzielanej przez państwa członkowskie, Rada zachęca państwa członkowskie i Komisję do rozpoczęcia wymiany informacji w celu przygotowania tego dialogu w 2007 r., po to by:
- wytypować kraje, w których występuje nakładanie się działań darczyńców lub poziom pomocy jest zbyt wysoki („kraje ulubione”) lub w których działań takich jest za mało, a przydzielana pomoc nie jest wystarczająca („kraje pozbawione pomocy”);
  - zająć się kwestią krajów pozbawionych pomocy i w odpowiednich przypadkach kwestią „krajów ulubionych”, a także szczegółowymi kwestiami sektorowymi;
  - opracować konkretne strategie reakcji dla krajów niestabilnych, które będą między innymi stanowić wkład w aktualne inicjatywy OECD DAC, oraz inicjatywy podejmowane na innych forach międzynarodowych;
  - zbadać, jak wszelka pomoc – czyli pomoc udzielana obecnie oraz pomoc dodatkowa („zwiększanie pomocy”) – może być rozdzielana w sposób komplementarny.

11. Rada uznaje, że krajowe decyzje w sprawie wyboru sektorów i krajów powinny być oparte na wiarygodnych i dotyczących przyszłości danych, przy jednoczesnym podkreśleniu znaczenia przewidywalności przepływów pomocy. Rada wzywa więc państwa członkowskie i Komisję do dążenia do większej przejrzystości w ich planowaniu strategicznym i zachęca państwa członkowskie i Komisję do dzielenia się dotyczącymi przyszłości danymi na temat zobowiązań. Zainteresowane państwa członkowskie i Komisja powinny dać dobry przykład dzięki terminowemu dostarczaniu tych danych do celów badania prowadzonego przez OECD DAC i dotyczącego planowanych wydatków darczyńców.

Komplementarność działań między sektorami

12. Co do analizy obszarów stanowiących mocne strony, Rada zachęca państwa członkowskie i Komisję do przeprowadzenia przeglądu stanu ocen obszarów stanowiących ich mocne strony; należy to zrobić w pierwszej kolejności, zanim w Akrze odbędzie się forum wysokiego szczebla zaplanowane na rok 2008, a następnie przeprowadzać ten przegląd regularnie. Rada uznaje różnorodność wiedzy specjalistycznej w całej UE za wartość dodaną, którą powinno się zachować. Korzystając z aktualnych kompetencji i podejmując decyzje na szczeblu krajowym, państwa członkowskie zajmą się kwestią ulepszenia komplementarności działań między sektorami. Rada w pełni szanuje decyzję wielu państw członkowskich, zgodnie z którą nie będą one dążyć do specjalizowania się na poziomie centrali, lecz będą uwzględniać w swej pracy potrzeby krajów partnerskich. Państwa członkowskie, które weszły do UE w roku 2004 i 2007 podejmą starania, by ocenić obszary stanowiące ich dobre strony, a racjonalne tempo ich działań będzie świadczyć o możliwościach tych państw jako nowych darczyńców.

Pomoc Wspólnoty

13. Rada przypomina, że polityka wspólnotowa w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju stanowi uzupełnienie polityk realizowanych przez państwa członkowskie.
14. Rada zwraca się do Komisji o informowanie o postępach we wdrażaniu kodeksu postępowania w corocznym sprawozdaniu dotyczącym współpracy na rzecz rozwoju obejmującym:

- a. spójne wdrażanie kodeksu postępowania podczas udzielania pomocy wspólnotowej finansowanej z EFR i budżetu WE, w tym kryteria rozdziału pomocy oraz sposoby uwzględniania zasad kodeksu postępowania w już zakończonych programach krajowych;
- b. ocenę obszarów, w których może występować przewaga względna (*comparative advantage*), o czym mowa we wspólnym oświadczeniu w sprawie polityki rozwojowej;
- c. stan realizacji zatwierdzonego zalecenia grupy roboczej *ad hoc* ds. harmonizacji, które dotyczy decentralizacji;
- d. długofalową analizę dotyczącą planowanego wdrażania – w odniesieniu do pomocy wspólnotowej – kodeksu postępowania, przeprowadzoną przed trzecim forum wysokiego szczebla w Akrze (Ghana).

Dalsze działania i przegląd

15. W ramach dialogu politycznego Rada omówi postępy w procesie wdrażania kodeksu postępowania oraz wyciągnięte wnioski. Rada wzywa Komisję do ułatwienia tego procesu dzięki przedstawieniu sprawozdania opartego na informacjach dostarczonych przez centralę oraz na informacjach z terenu przekazanych w ramach badania prowadzonego przez OECD DAC i sprawozdania dotyczącego zobowiązań z Monterrey. Sprawozdanie to powinno zawierać wnioski oraz opisywać aktualną sytuację w odniesieniu do ograniczonej liczby analiz przypadków „krajów ulubionych”, krajów pozbawionych pomocy oraz w odniesieniu do kwestii międzysektorowych, procesów wspólnego programowania w obszarach ich występowania – w tym tych procesów, w które zaangażowani są wszyscy darczyńcy – oraz uwypuklania komplementarności działań między krajami i między sektorami.

16. Rada zwraca się do państw członkowskich oraz Komisji o usprawnienie przepływu informacji dotyczących udziału całej UE we współpracy na rzecz rozwoju i przeznaczonych dla społeczeństw w poszczególnych krajach. Przyczyni się to do legitymizacji decyzji indywidualnych darczyńców o podjęciu działań, które będą w większym stopniu skoncentrowane na mniejszej liczbie sektorów i krajów. Państwa członkowskie i Komisja w spójny sposób przekażą za pośrednictwem własnych organizacji informacje o swoich zobowiązaniach w zakresie podziału pracy oraz kodeksu postępowania. Informacje o podziale pracy powinny zawierać przede wszystkim określenie wartości dodanej oraz wyniki danej inicjatywy. W celu zwiększenia komplementarności działań oraz przyspieszenia realizacji programu paryskiego na forach międzynarodowych, darczyńcy z UE będą coraz częściej w odpowiednich przypadkach korzystać ze wspólnych oświadczeń bez uszczerbku dla oświadczeń dwustronnych.
17. Kodeks postępowania jest dokumentem podlegającym zmianom, którego przeglądu dokonywać się będzie corocznie, a w każdym razie dokona przed rokiem 2010, na podstawie wniosków wyciągniętych z wdrażania kodeksu oraz z monitorowania postępów.

Przyjmując niniejsze konkluzje, Rada odnosi się do następujących konkluzji i oświadczeń:

- Sprawozdanie grupy roboczej *ad hoc* ds. harmonizacji „Poprawa koordynacji, harmonizacji i dostosowania: wkład UE”. Listopad 2004 r.;
- Deklaracja paryska w sprawie skuteczności pomocy¹ z marca 2005 r.;
- Wspólne oświadczenie w sprawie polityki rozwojowej (Konsensus europejski w sprawie rozwoju), 2005 rok, ust. 30–34, Dz.U. C 46 z 24.2.2006, str. 6²;
- Strategia UE na rzecz Afryki z 2005 roku (UE i Afryka: w stronę partnerstwa strategicznego)³;
- Konkluzje Rady i państw członkowskich z kwietnia 2006 r. w sprawie finansowania rozwoju i efektywności pomocy: więcej, lepiej i szybciej⁴
- Konkluzje Rady i państw członkowskich z października 2006 r. dotyczące komplementarności i podziału pracy: debata na temat kierunków polityki dotycząca skuteczności pomocy⁵;
- Komunikat Komisji: Wspólnotowy kodeks postępowania w sprawie podziału pracy w polityce rozwoju⁶.

---

¹ pkt 33–35 - <http://www.oecd.org/dataoecd/53/38/34579826.pdf>.

² Dok. 14820/2/05.

³ Dok. 15961/05, pkt 6 lit. f), str. 4.

⁴ Dok. 8388/06, pkt 55–57, str. 14.

⁵ Dok. 14029/06.

⁶ Dok. 7124/07.

Unijny kodeks postępowania w sprawie komplementarności i podziału pracy w ramach polityki na rzecz rozwoju

Niniejszy kodeks postępowania zawiera zasady operacyjne dotyczące komplementarności we współpracy na rzecz rozwoju, przeznaczone dla darczyńców z UE. Sformułowano je po to, by zwiększyć skuteczność dzięki poprawie ogólnych wyników dotyczących rozwoju, wzmocnieniu wpływu na zmniejszanie ubóstwa i ograniczeniu kosztów transakcji, do czego przyczyni się podział pracy między darczyńcami.

Kodeks jest wyrazem szerokiego podejścia, otwartego na wszystkich darczyńców.

Kodeks opiera się na zasadach: samodzielności w działaniu, dostosowania, harmonizacji i zarządzania zorientowanego na wyniki oraz odpowiedzialności wzajemnej, określonych w Deklaracji paryskiej, a także na dodatkowych celach i wartościach uwypuklonych w konsensusie europejskim.

Stosowanie kodeksu jest dobrowolne; jest on elastyczny i samoregulujący. Dokument ten podlega zmianom, ustanawia zasady i cele, do realizacji których darczyńcy z UE będą dążyć stopniowo i w odpowiedni sposób.

Kraj partnerski powinien być odpowiedzialny za koordynację działań darczyńców. Darczyńcy z UE będą zachęcać kraje partnerskie do przyjęcia odpowiedzialności i wspierać je w tym, przy czym sami wypracują w należyty sposób wewnętrzną strukturę, przy wykorzystaniu jako inspiracji – w odpowiednich przypadkach – dobrych istniejących wzorców.

Darczyńcy z UE będą realizowali swe zobowiązania, opierając się na przedstawionych poniżej zasadach. Zasady te należy traktować w sposób pragmatyczny i elastyczny. Należy mieć nadzieję, że inni darczyńcy zechcą zobowiązać się do przestrzegania kodeksu; zachęca się ich do udziału i kierowaniu się w swojej działalności podobnymi zasadami do tych określonych w niniejszym kodeksie postępowania.

Zasady ogólne

Darczyńcy z UE (państwa członkowskie i Komisja) zobowiązują się do poczynienia dalszych postępów w dziedzinie komplementarności działań i podziału pracy, także przez ściślejszą współpracę między sobą, zgodnie z następującymi zasadami ogólnymi:

1. Rola przewodnia w zakresie podziału pracy w obrębie jednego kraju powinna przede wszystkim należeć do rządów krajów partnerskich; muszą być również samodzielne w działaniu. Jeśli nie przyjęto na siebie przewodniej roli i brak samodzielności w działaniu, UE powinna propagować rozpoczęcie działań w tym kierunku. UE powinna w każdym razie odgrywać czynną rolę w propagowaniu komplementarności działań i podziału pracy. Wszystkie inicjatywy muszą być dostępne dla innych darczyńców i w miarę możliwości powinny się opierać na istniejących procesach; w stosownych przypadkach należy je szybko przekazywać rządowi. UE powinna zapewniać krajom partnerskim wsparcie w zakresie tworzenia zdolności w celu umożliwienia im przejęcia odpowiedzialności.
2. Ważne jest, aby podział pracy nie był wprowadzany kosztem ogólnej wielkości pomocy lub przewidywalności przepływu pomocy i aby dokonywano go we współpracy z krajami partnerskimi.
3. Wprowadzając podział pracy należy: (i) opierać się na priorytetach i potrzebach danego kraju, (ii) uwzględniać perspektywę długoterminową oraz (iii) przyjąć pragmatyczne i uporządkowane podejście.
4. Uznano, że darczyńcy z UE mają wspólne cele, wizje, wartości i zasady dotyczące rozwoju. Ograniczając zaangażowanie państw członkowskich lub Komisji w danym kraju lub sektorze partnerskim, należy unikać sytuacji, w której w sektorach o znaczeniu strategicznym dla zmniejszania ubóstwa zabrakłoby darczyńców z UE.
5. Wprowadzanie podziału pracy powinno odbywać się w terenie, natomiast realizacja zobowiązań politycznych oraz gwarantowanie odpowiedniego wsparcia i nadawanie tempa działaniom powinny mieć miejsce zarówno w centrali, jak i w terenie. Ważne jest również usprawnienie koordynacji między działaniami w terenie a działaniami w centrali w celu zapewnienia spójnego podejścia. Nie powinno to jednak zagrażać przewodniej roli kraju partnerskiego i jego samodzielności w działaniu.

6. Przewaga względna nie opiera się wyłącznie na dostępnych zasobach finansowych, lecz także na wielu czynnikach, takich jak orientacja geograficzna czy wiedza specjalistyczna. Każde państwo członkowskie ma zatem rolę do odegrania.

Zasada przewodnia nr 1: Skupienie działalności na ograniczonej liczbie sektorów w obrębie jednego kraju

Darczyńcy z UE będą dążyć do ukierunkowania swoich działań w kraju partnerskim na maksymalnie trzy sektory¹, a ich wybór zostanie oparty na następujących kryteriach:

- Każdy darczyńca będzie zmierzał do ograniczenia kosztów transakcji ponoszonych przez rządy partnerskie i zwiększenia swej obecności w danym sektorze, zgodnie z własną przewagą względną uznaną przez rząd kraju partnerskiego i innych darczyńców.
- Rozpoznania, co stanowi dany sektor – niezależnie od tego, czy jest ono intuicyjne czy rzeczywiste – należy dokonać w sposób elastyczny na poziomie kraju partnerskiego; powinno ono pasować do definicji podanej przez kraj partnerski, w której określono dany sektor jako sektor priorytetowy w strategii tego kraju na rzecz zmniejszania ubóstwa lub w jednej ze strategii równorzędnych. W umowach z krajem partnerskim należy unikać w możliwie największym stopniu podziałów wewnątrz sektora.

Oprócz pomocy w trzech wybranych sektorach darczyńcy mogą udzielać ogólnego wsparcia dla budżetu, jeżeli pozwalają na to warunki, i wspierać społeczeństwo obywatelskie, a także programy naukowe i edukacyjne, w tym stypendia. W wybranych przez siebie sektorach darczyńcy powinni włączać kwestie przekrojowe w główny nurt polityki.

Przewagę względną darczyńcy może określać, między innymi, każde spośród następujących kryteriów:

- obecność w terenie,
- doświadczenie w danym kraju, sektorze lub znajomość kontekstu,
- zaufanie rządów partnerskich i innych darczyńców,

---

¹ W pewnych przypadkach, gdy darczyńcy mają trudności w objęciu działaniami wszystkich sektorów, liczba sektorów może zostać zwiększona do ponad trzech, z uwzględnieniem opinii kraju partnerskiego, pomijanych kwestii o dużym znaczeniu oraz rzeczywistych ram czasowych, w jakich możliwe jest wprowadzenie zmian w programach krajowych.

- wiedza techniczna i specjalistyczna znajomość danej dziedziny, którymi dysponuje darczyńca,
- wielkość pomocy na poziomie kraju lub sektora,
- zdolność do zaangażowania się w nową lub dalekosiężną politykę lub zdolność wejścia do nowego sektora,
- zdolność szybkiego reagowania lub długoterminowa przewidywalność,
- wydajność metod pracy, procedur oraz jakość zasobów ludzkich,
- stosunkowo lepsze wyniki – niekoniecznie przy całkowitej przewadze,
- niższe koszty w porównaniu z innymi darczyńcami przy odpowiednich normach jakości,
- zdobywanie nowych doświadczeń i zdolności w roli nowego darczyńcy.

Przewaga względna danego darczyńcy powinna podlegać jego własnej ocenie, powinna zostać zatwierdzona przez rząd partnerski i uznana przez innych darczyńców. UE zachęca kraje partnerskie do prezentowania wyraźnych opinii na temat przewagi względnej darczyńców. Kraje partnerskie będą zachęcane do określania obszarów wymagających zwiększenia lub ograniczenia wsparcia oraz do wskazania swych preferencji, jeśli chodzi o wyznaczenie darczyńców, którzy powinni nadal aktywnie działać w poszczególnych sektorach.

Darczyńcy z UE będą pracować wraz z danym krajem partnerskim nad wyznaczeniem sektorów potrzebujących dalszej obecności darczyńców oraz sektorów, z których powinni się wycofać.

W tym procesie należy unikać tworzenia „sektorów pozbawionych pomocy”.

Darczyńcy z UE będą starać się angażować w danym sektorze na dłuższy okres (czyli co najmniej na 5–7 lat lub na co najmniej jeden okres określony w krajowych strategiach zmniejszania ubóstwa).

Zasada przewodnia nr 2: Przesunięcie pomocy i przeznaczenie jej na inne działania w obrębie jednego kraju

Proces przesuwania pomocy powinien opierać się na negocjacjach lokalnych i będzie w dużym stopniu zależał od sytuacji w danym kraju. Zaleca się, by centrala udzieliła biurom/przedstawicielstwom w terenie mandatu wystarczająco elastycznego, by prowadzić negocjacje oraz dysponować zdolnością dostosowywania się.

Darczyńcy z UE działający także w sektorach innych niż trzy główne sektory powinni wykorzystać jedną z następujących możliwości:

- nadal angażować się finansowo w danym sektorze w ramach ustaleń dotyczących współpracy delegowanej (*delegated cooperation*)/partnerstwa,
- przesunąć uwolnione zasoby na rzecz ogólnego wsparcia budżetu – jeśli pozwolą na to warunki – przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowego zaangażowania w działania w dodatkowym sektorze za pośrednictwem struktur, dialogu i w procesach budowania zdolności związanych z ogólnym wsparciem budżetu,
- wycofać się z sektora w sposób odpowiedzialny przy wykorzystaniu uwolnionych zasobów do zwiększenia wsparcia w sektorach, w których działalność jest kontynuowana.

Odpowiedzialne wycofanie się z sektora wymaga dobrego zaplanowania i zarządzania tym procesem, przy czym kraj partnerski w pełni w nim uczestniczy, a wszystkie zainteresowane strony otrzymują rzetelne informacje o zmianie/przesunięciu pomocy.

Zasada przewodnia nr 3: Porozumienia dotyczące statusu głównego darczyńcy

W każdym z priorytetowych sektorów darczyńcy z UE będą pracować na rzecz osiągnięcia porozumienia dotyczącego statusu głównego darczyńcy odpowiedzialnego za koordynację działań wszystkich darczyńców w danym sektorze i wspierać osiągnięcie tego porozumienia, tym samym ograniczając koszty transakcji ponoszone przez kraje partnerskie i darczyńców. Status głównego darczyńcy może różnić się w poszczególnych przypadkach. Tam gdzie to stosowne, można zalecić zawieranie porozumień dotyczących dzielenia się obciążeniami, na przykład za pośrednictwem zespołów darczyńców udzielających wsparcia. Ważnym celem jest zadbanie o to, by w kraju partnerskim występowała ustrukturyzowana hierarchia darczyńców.

Głównemu darczyńcy lub głównym darczyńcom należy udzielić mandatu o szerokim zakresie obejmującym specyficzne aspekty dialogu dotyczącego polityki w danym sektorze; główny darczyńca lub główni darczyńcy powinni być zobowiązani do prowadzenia regularnych konsultacji z innymi darczyńcami w tym sektorze. Aby zapewnić skuteczne wyspecjalizowanie oraz ciągłość, należy ograniczyć rotacyjność odpowiedzialności głównego darczyńcy (np. w stosownych przypadkach uzależnić ją od cykli planowania krajowego).

Zasada przewodnia nr 4: Współpraca delegowana/partnerstwo

Jeśli dany sektor uznany zostanie za strategiczny dla danego kraju partnerskiego lub darczyńcy, darczyńcy z UE mogą zawrzeć porozumienia o współpracy delegowanej/partnerstwie z innym darczyńcą i w ten sposób przekazać mu uprawnienia do występowania w jego imieniu w sprawach administrowania funduszami lub do prowadzenia z rządem partnerskim dialogu dotyczącego polityki w danym sektorze. Rządy partnerskie powinny wydać opinię w sprawie porozumień darczyńców o delegowaniu współpracy. Darczyńcy przekazujący uprawnienia powinni mieć możliwość przeglądu polityk i procedur stosowanych przez głównego darczyńcę, wiążących się z porozumieniami o delegowaniu współpracy. Rola darczyńcy w danym sektorze, związana z delegowaniem współpracy/partnerstwem, będzie uznawana za rolę dodatkową, niezależną od działań tego darczyńcy w maksymalnie trzech sektorach.

Przekazywanie przez Komisję uprawnień innym darczyńcom w ramach delegowania współpracy nastąpi zgodnie z przepisami rozporządzeń finansowych i wykonawczych dotyczących budżetu Wspólnoty i EFR.

Zasada przewodnia nr 5: Zapewnienie odpowiedniego wsparcia ze strony darczyńcy

Wprowadzając zasadę koncentrowania się na określonych sektorach, UE powinna zadbać o to, by co najmniej jeden darczyńca UE dysponujący odpowiednią przewagą względną i kierujący się podobnymi wartościami i zasadami aktywnie działał w każdym z sektorów strategicznych uważanych za istotne dla zmniejszania ubóstwa.

Darczyńcy z UE – przy pełnym udziale i samodzielności w działaniu kraju partnerskiego – będą starali się zapewnić, że liczba aktywnych darczyńców w danym sektorze będzie wynosić maksymalnie 3–5 podmiotów dysponujących przewagą względną. Inni darczyńcy nadal mogą uczestniczyć w działaniach w danym sektorze dzięki formom współpracy delegowanej.

Zasada przewodnia nr 6: Stosowanie tych samych praktyk na poziomie regionalnym

Uwzględniając ogólne zasady skuteczności pomocy także na poziomie regionalnym, darczyńcy z UE będą stosowali powyższe zasady podziału pracy w obrębie jednego kraju także w działaniach prowadzonych wspólnie z partnerskimi instytucjami regionalnymi.

Zasada przewodnia nr 7: Wyznaczanie krajów priorytetowych

Darczyńcy z UE zgadzają się co do tego, że wsparcie musi być lepiej ukierunkowane pod względem geograficznym, co pozwoli uniknąć rozległego rozprowadzania zbyt rozdrobionych zasobów. Będą starali się wyznaczyć ograniczoną liczbę krajów priorytetowych.

Proces ten będzie kształtowany przez dialog prowadzony wewnątrz UE, w którym uwzględni się szersze zaangażowanie darczyńców; proces ten przyjmie formę dialogu z krajami partnerskimi i innymi darczyńcami. Dyskusje należy oprzeć na:

- przejrzystych informacjach o działaniach i planach darczyńców z UE i, w możliwie największym stopniu, o działaniach i planach innych darczyńców;
- własnych ocenach przeprowadzonych przez każdego darczyńcę;
- regularnych wymianach informacji w całej UE – w przypadku gdy państwa członkowskie zmieniają swój wykaz krajów priorytetowych – a także na wymianie informacji z krajami partnerskimi i innymi darczyńcami służącej zapobieganiu we wczesnej fazie występowaniu krajów pozbawionych pomocy.

W krajach nieuznanych za priorytetowe darczyńcy z UE mogą udzielać wsparcia, między innymi, dzięki porozumieniom o współpracy delegowanej oraz dzięki przesuwaniu zasobów zgodnie z odpowiedzialnymi strategiami wycofywania się przygotowanymi wraz z danym krajem partnerskim. Darczyńcy z UE będą przekazywać sobie informacje o dobrych wzorcach.

W konsensusie europejskim uznano obecność Komisji Europejskiej na forum międzynarodowym jako wartość dodaną dla Wspólnoty Europejskiej.

Zasada przewodnia nr 8: Rozwiązanie kwestii niedostatecznego poziomu pomocy w przypadku krajów jej pozbawionych

Darczyńcy z UE, zobowiązani do tego, by unikać nierówności, zajmą się problemem krajów „niedofinansowanych” lub pomijanych, uwzględniając potrzeby i wyniki działania oraz wszystkie przepływy finansów pochodzących z ODA i inne przepływy pomocy. Specyficzna sytuacja tych pomijanych krajów wymaga korzystnego dla nich przesunięcia zasobów.

Kraje „niedofinansowane” lub pomijane są to często państwa niestabilne, których stabilizacja wywarłaby korzystny wpływ na cały region. Obok innych rzeczy należy zająć się tą kwestią, co stanowić będzie wkład w aktualne inicjatywy OECD DAC oraz w inicjatywy podejmowane na innych forach międzynarodowych.

Należyta uwagę należy zwrócić na powiązania między pomocą doraźną i odbudową a rozwojem długofalowym i przyznać im odpowiednie finansowanie.

Zasada przewodnia nr 9: Analiza i rozwój obszarów stanowiących mocne strony

Darczyńcy z UE, biorąc pod uwagę opinie krajów partnerskich, pogłębią ocenę swoich przewag względnych w odniesieniu do sektorów i form pomocy; ma to na celu wyznaczenie sektorów, w których darczyńcy mają zamiar poszerzyć działalność oraz tych, w których mogą być skłonni ją ograniczyć.

Komisja będzie nadal rozwijać swoją wiedzę fachową i zdolności w obszarach, w których ma przewagę względną, ze szczególnym uwzględnieniem budowania niezbędnych zdolności i gromadzenia wiedzy fachowej na poziomie krajowym, zgodnie z procesem dekoncentracji i uwzględniając samodzielność w działaniu krajów partnerskich.

Zasada przewodnia nr 10: Kontynuacja postępów w innych aspektach komplementarności działań

Darczyńcy z UE zobowiązują się do osiągnięcia postępów w zakresie innych aspektów komplementarności działań: komplementarności wertykalnej, zwłaszcza w ramach odpowiednich forów międzynarodowych oraz w kontekście dyskusji o racjonalizacji struktury pomocy międzynarodowej; darczyńcy UE zobowiązują się do dalszego omawiania przekrojowych metod i instrumentów w ramach konkretnego partnerstwa i w kontekście realizacji wspólnych/skoordynowanych programów.

Zasada przewodnia nr 11: Pogłębianie reform

Darczyńcy z UE uznają, że aby zapewnić spójny podział pracy pomiędzy poszczególnymi darczyńcami, konieczne jest silne, polityczne zaangażowanie oraz odpowiednie wsparcie zarówno w centrali, jak i w terenie, a wprowadzanie podziału pracy powinno odbywać się w terenie i w ścisłej koordynacji – w razie konieczności – z centralą. W tym względzie państwa członkowskie mogą rozważyć wprowadzenie struktur zdecentralizowanych, aby ułatwić zapewnianie komplementarności i koordynacji działań w terenie, zachęt instytucjonalnych dla personelu i przesuwanie zasobów finansowych i ludzkich.